

Yepyeni teşvik sistemimizin, eksik gördüğümüz birçok noktasını bu köşeden gündeme getirirken, bazı destek unsurlarını da sizlerle paylaştım. Kuşkusuz, olumlu ya da olumsuz eleştirilerimizde tek amacımız; "cetvelin" eğriliğinin düzeltilmesine vurgu yaparak Türkiyemiz için doğru bir çizgi çizilmesine katkı sağlamak.

Bugün gördüğümüz kadarıyla teşviklerdeki destek unsurlarından biri, belki de Türk teşvik tarihinde bir ilk niteliğinde. Evet, gerçekten bazı şartlar altında istihdamın vergisini devlet ödüyor.

Bu düzenlemenin temelini de pek çok hükmünü yine bu köşeden eleştirdiğimiz 6322 sayılı kanun atıyor. 6322 sayılı kanun ile Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 80. maddede, 31 Aralık 2023 tarihine kadar gerçekleşen yatırımlarda teşvik belgelerinde öngörülen ve fiilen istihdam edilen işçilerin ücretlerinin sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin brüt tutarına tekabül eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisi dikkate alınıyor. Buradan da; yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan tarihten itibaren 10 yıl süreyle verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edileceği belirtiliyor.

Ancak, bu destek unsuru uygulamasının bazı şartları bulunuyor. Gelin, bunları kısaca özetleyelim.

Öncelikle şunu belirtmek gerekiyor: Diğer bütün destek unsurlarında olduğu gibi, gelir vergisi stopajı desteğinden faydalanabilmek için, yatırımın, teşvik belgesine bağlanması şart.

Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 80. maddede gelir vergisi stopajı desteği uygulanacak illerin Bakanlar Kurulu'nca belirleneceği söylenmiş.

Teşvikte, Eğri Cetvelden Doğru Çizgi!

Bakanlar Kurulu, 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın 14. maddesinde gelir vergisi stopajı desteğinin sadece VI. Bölge'de yer alan iller için düzenlenecek olan teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarda, belgede belirtilen istihdam sayısını aşmamak üzere, istihdam edilen işçiler için uygulanacağını belirtiyor.

VI. Bölge'de yer alan iller şunlar: Ağrı, Ardahan, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkâri, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak ve Van. Dolayısıyla bu önemli destek unsuru tüm ülkede uygulanamayacak. Sadece gelişmişlik düzeyi düşük olan VI.

Bölge kapsamındaki illerde uygulanacak. Böylece, göreceli olarak daha az gelişmiş bölgelerdeki yatırım ve istihdam artırılmış olacak.

Teşvikin uygulanmasında faaliyet konusu ile tam veya dar mükellefiyet esasında vergilendirilmenin bir önemi bulunmuyor.

Gelir vergisi stopajı desteği, 16 yaşından büyükler için belirlenen asgari ücret tutarı üzerinden hesaplanan vergi ile sınırlı olacak ve çalışanlara verilecek asgari geçim indiriminden sonra kalan vergiler üzerinden uygulanacak.

Çalışan işçilerin ücretleri üzerinden, asgari ücret üzerinden hesaplanan vergi ile sınırlı olmak üzere,

hesaplanan gelir vergisi stopajı ilgili dönem muhtasar beyanname ile beyan edilecek. Asgari ücret üzerinden hesaplanan vergi tutarı kadar kısım muhtasar beyanname üzerinde terkin edilecek. Yani istihdamı sağlayan yatırımcı, asgari ücret üzerinden hesaplanacak gelir vergisi stopajı tutarı kadar gelir vergisi stopajını devlete ödemeyerek, bu tutar kadar yatırım için devletten destek almış olacak.

Uygulamanın ayrıntılarını 283 seri numaralı Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği anlatıyor.

Hatta yepyeni teşvik sistemimiz, istihdam üzerindeki vergi yükünü azaltmakla kalmayıp VI. Bölge'de gerçekleştirilen yatırımların

sigorta primi işçi hissesinin 10 yıl süreyle devlet tarafından ödenmesini öngörüyor.

Yanlış yermek nasıl bir erdemse, doğruyu övmek de bir erdem. Bu gibi doğru düzenlemelere elimizden gelen tüm desteği vermemiz gerekiyor.

Devlet kendine düşeni yaptı, sıra yatırımcılarda... Üstelik az gelişmişliğin giderilmesinin ülkemizin kanayan yarası terörü de önleyeceği unutulmamalı.

EVLATLIK ALINAN EMEKLİ AYLIĞI ALABİLİR Mİ?

Evlatlık alınan çocuğun, anne veya babadan dolayı kalacak olan emekli maaşını alma hakkı var mıdır? Semahat Canik 5510 sayılı kanunun 34. maddesine göre; evlatlık alınan çocuğun bizzat sigortalı tarafından evlat edinilmiş olması gereklidir. Yetim aylığı bağlanacak çocuğun baba tarafından tanınmış veya soy bağı düzeltilmiş ya da babalığı hükme bağlanmış olmalıdır. Ya da sigortalının kendi çocuğu olup da vefatından sonra doğmuş olması gerekir. Özetle; yasal şartların varlığı halinde sigortalı tarafından evlat edinilmiş çocuklara da aylık bağlanır.

SORU - CEVAP

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.